

Клименко Людмила

К.С.–Г.Н., доцент

Клименко Владислав

студент

Національний університет водного господарства
та природокористування
м. Рівне

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Перехід підприємств на засади сталого розвитку потребує підвищення їхньої конкурентоспроможності.

Вивченню проблем регіональної конкурентоспроможності присвячені роботи як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. В роботах В. Безуглої, І. Брикової, З. Герасимчук, А. Селезнева, Л. Ушвицького та інших, висвітлювались питання теорії конкурентоспроможності, з'ясування сутності характеристики та підходів до аналізу конкурентоспроможності регіонів [1–4].

Проте, залишаються недостатньо вивченими питання, пов'язані з розробкою методологічних підходів до аналізу конкурентоспроможності підприємств та використання його результатів для обґрунтування і вибору напрямів підвищення їхньої еколого–економічної конкурентоспроможності.

Для вивчення цих питань нами проведений, насамперед, аналіз визначень конкурентоспроможності регіонів з метою виокремлення їх характеристик, які підходять для підприємств. Їх можна звести до наступних: наявність конкурентних переваг, еколого–економічна безпека, вирішення екологічних проблем та добробуту працівників, наявність конкуренції між підприємствами.

Отже, під поняттям конкурентоспроможності підприємства слід розуміти його здатність конкурувати на внутрішніх та зовнішніх ринках, втілювати конкурентні переваги, забезпечувати еколого–економічну безпеку, добробут працівників з метою забезпечення його сталого розвитку.

Слід зазначити, що кращих результатів досягають лише ті підприємства, які у повній мірі використовують інновації, економічні та екологічні переваги, раціонально використовують природні ресурси.

Оцінювати результати роботи підприємств можна за рахунок отриманих ефектів, а саме: економічного, екологічного, соціального.

Так, покращуючи екологічний стан на підприємстві шляхом впровадження екологічно безпечних технологій, ми зможемо отримати економічний ефект (зменшити витрати на природоохоронні заходи), екологічний ефект (забезпечити екологічну безпеку), соціальний ефект (створити сприятливі умови праці).

Важливу роль у формуванні конкурентних переваг підприємств відіграють природні ресурси. За умов забезпечення на підприємстві раціонального їх використання,

отримаємо екологічний ефект. Замінивши застарілу технологію та обладнання, перейшовши на безвідходне виробництво, зможемо економити природні ресурси.

Соціальний ефект від використання природних ресурсів полягає у виробництві екологічно безпечної продукції, яка матиме попит як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках.

Одночасно, не слід забувати, що підприємства галузей економіки суттєво відрізняються не лише за впливом на довкілля, але й за розмірами та проблемами, які існують в економічній та соціальній сферах.

Враховуючи вищесказане, слід віднаходити шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємств з урахуванням їхньої специфіки функціонування, ознак, які виділяють його з поміж інших підприємств, відшукувати ті особливості, які посприяють забезпеченню їх сталого розвитку.

Окрім цього, слід обов'язково враховувати рівень розвитку підприємства, стан екологічної безпеки, а також ступінь застосування креативного підходу в стратегічному управлінні підприємством.

Потрібно також визнати, що підприємства мають свої конкурентні переваги, завдяки яким вони формують власний рівень конкурентоспроможності. Завдання полягає в тому, щоб ці конкурентні переваги вчасно виявити і створити умови для їх нарощення та реалізації. В той же час, не слід забувати, що підприємства однієї галузі знаходяться у конкурентному середовищі, відповідно ведуть між собою суперництво. Перемогти у суперництві, на наш погляд, можна за допомогою розробки та застосування в практиці ефективних стратегій.

Враховуючи суттєві відмінності у діяльності підприємств, найдоцільнішою стратегією їх розвитку слід вважати «Стратегію переходу на засади сталого розвитку». Зміст її полягає в тому, що вона передбачає покращення економічних показників підприємства, підвищення добробуту працівників та умов їх праці, запровадження інновацій для виробництва екологічно безпечної продукції та зменшення накопичення відходів, скидання стоків та викидів в атмосферу.

Список використаних джерел

1. Безугла, В.О. Аналіз конкурентоспроможності регіонів України [Текст] / В.О.Безугла / Регіональна економіка. – 2004. – №4. – С. 64–68.
2. Герасимчук, З.В. Конкурентоспроможність регіону: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / Герасимчук З.В., Ковальська Л.Л. – Луцьк: Надстир'я, 2008. – 248 с.
3. Селезнев, А.З. Конкурентные позиции и инфраструктура рынка России [Текст] / А.З. Селезнев, Центр. экон.–мат. ин–т РАН. – М. : Юность, 1999. – 382с.
4. Ушвицкий, Л.И. Конкурентоспособность региона как новая реалья: сущность, методы оценки, современное состояние [Текст] / Л. И Ушвицкий, В. Н. Парахина // Сборник научных трудов Сев. Кав. ГТУ. – Серия «Экономика». №1 – Ставрополь, 2005. – С.44–48.

